

NACIONĀLAIS
VESELĪGO
PAŠVALDĪBU
TĪKLS

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Nr.1/2018

Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla ziņas

Veiksmīgi aizvadīts pieredzes apmaiņas brauciens Dobeles novadā

Lai sekmētu labās prakses piemēru, pieredzes un ideju apmaiņu starp pašvaldībām, 6. jūnijā Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla (NVPT) pašvaldībām norisinājās pieredzes apmaiņas brauciens. Šoreiz pieredzē par veselības veicināšanas aktivitāšu organizēšanu dalījās Dobeles novada pašvaldība. Pasākumā kopumā piedalījās 39 dalībnieki no 26 pašvaldībām.

Paldies Dobeles novada pašvaldībai par uzņemšanu un veiksmīgi noorganizētu pasākumu!

Vairāk informācijas par pasākumu lasi [šeit](#) un [šeit](#).

Notika NVPT koordinācijas komisijas sanāksme

Slimību profilakses un kontroles centrā 8. jūnijā notika kārtējā [NVPT koordinācijas komisijas sanāksme](#), kuras laikā tika:

- apstiprināts gada pārskats par Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbību Latvijā 2016. gadā;
- apstiprināts NVPT darba plāns 2018. gadam;
- paziņots par izmaiņām NVPT koordinācijas komisijas reglamentējošos dokumentos.

NVPT 2016. gada pārskats pieejams [šeit](#).

NVPT 2018. gada darba plāns pieejams [šeit](#).

Plašāka informācija par izmaiņām NVPT reglamentējošajos dokumentos pieejama [šeit](#).

PVO Eiropas Veselīgo pilsētu tīklam jauns politiskais redzējums

2018. gada 13. februārī Kopenhāgenā norisinājās Pasauls veselības organizācijas (PVO) Eiropas Veselīgo pilsētu mēru sanāksme, kuras laikā tika pieņemta mēru Kopenhāgenas vienošanās (*angl. "Copenhagen Consensus of Mayors. Healthier and happier cities for all"*).

Vienošānās dokumentā norādīti galvenie principi, uz kuriem jābalstās PVO Veselīgo pilsētu un Nacionālo veselīgo pašvaldību tīklu darbībai. Dokumenta darbības termiņš ir līdz 2030. gadam.

Plašāka informācija par mēru Kopenhāgenas vienošanos pieejama [šeit](#).

PVO Veselīgo pilsētu tīkla kustībai 30 gadi

2018. gadā PVO Veselīgo pilsētu tīkla kustība svin 30 gadu pastāvēšanas jubileju. Par godu šim notikumam 1. – 4. oktobrim Belfastā (Ziemeļīrijā) tiks rīkota PVO Veselīgo pilsētu tīkla konference.

Konferencē galvenā uzmanība tiks pievērsta sešām tēmām, kas balstītas uz jauno PVO Eiropas Veselīgo pilsētu tīkla politisko redzējumu. Konferencē apskatāmās tēmas: cilvēki, vieta, līdzdalība, labklājība, planēta un miers (*angl. people, place, participation, prosperity, planet, peace*).

Vairāk informācijas par konferenci lasi [šeit](#).

SPKC atklāj sabiedrības informēšanas kampaņu „PĀRGALVIS = BEZGALVIS”

Veselības ministrija un Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) 2018. gada 28. jūnijā atklāja sabiedrības informēšanas kampaņu „PĀRGALVIS = BEZGALVIS” jauniešu mugurkaula un galvas traumu novēršanai, kas rodas lecot ūdenī uz galvas un aktīvās atpūtas un sportisko aktivitāšu laikā, neizmanojot atbilstošu aizsargekipējumu.

Kampaņas laikā televīzijā, interneta televīzijā, kino un sociālajos tīklos tiks pārraidīta video reklāma jauniešu mugurkaula un galvas traumu novēršanai, reklāmas aktivitātes norisināsies arī radio un vides stendos Rīgā un reģionos.

2018. gadā SPKC īsteno kopumā 6 sabiedrības informēšanas kampaņas par dažādām ar veselību saistītām tēmām:

- 🍏 jauniešu mugurkaula un galvas traumu novēršanai;
- 🍏 sauļošanās un kosmētiskā iedeguma pakalpojumu radīto risku mazināšanai;
- 🍏 organizētā vēža skrīninga aptveres palielināšanai;
- 🍏 vakcinācijas pret gripu veicināšanai (jo īpaši grūtnieču un bērnu līdz 2 gadu vecumam);
- 🍏 vakcinācijas aptveres pret cilvēka papilomas vīrusu palielināšanai;
- 🍏 par infarkta un insulta simptomu atpazīšanu.

Aktuālajai informācijai par kampaņām seko Slimību profilakses un kontroles centra [mājaslapā!](#)

SPKC pievienojas organizācijai EuroHealthNet

2018. gada 6. jūnijā
Briselē, Beļģijā
notiekošajā
EuroHealthNet
Vispārējās padomes
sēdē

Slimību profilakses un kontroles centrs saņēma apliecinājumu par pievienošanos EuroHealthNet.

EuroHealthNet ir bezpeļņas partnerība, kas apvieno organizācijas un iestādes, kas darbojas sabiedrības veselības, slimību profilakses, veselības veicināšanas un nevienlīdzības samazināšanas jomās.

EuroHealthNet misija ir:

- veicināt un saglabāt veselību Eiropas valstīs, īstenojot pasākumus, lai uzlabotu veselības sociālās determinantes;
- novērst nevienlīdzību veselības jomā.

Vairak informācijas par EuroHealthNet lasi [šeit](#).

SPKC plānotie izglītojošie pasākumi 2018. gadā

2018. gadā Slimību profilakses un kontroles centrs īsteno dažādus izglītojošos pasākumus pirmsskolas un vispārējo izglītības iestāžu skolēniem veselības veicināšanas jautājumos:

- vispārējo izglītības iestāžu 10. – 12. klašu meitenēm par krūšu veselību un to pašpārbaudes pareizu veikšanu (32 semināri);
- pirmsskolas un vispārējās izglītības iestāžu 1. – 2. klašu bērniem par personīgo higiēnu un pareizu roku mazgāšanu (323 pasākumi);
- pirmsskolas un vispārējās izglītības iestāžu 1. – 2. klašu bērniem par traumatisma profilaksi (321 pasākums).

Pasākumu īstenošana tiks uzsākta septembrī un pasākumi prioritāri tiks īstenoti izglītības iestādēm, kurām piešķirts statuss „Veselību veicinoša izglītības iestāde”.

Jaunākie materiāli

Pieejams 2018. gada Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra izstrādātais [Eiropas ziņojums par narkotikām](#).

Slimību profilakses un kontroles centrs ir izstrādājis jaunus informatīvos materiālus:

- materiāls vecākiem ["Ieteikumi vecākiem bērnu traumatisma profilaksei"](#) (pieejams drukātā formātā);
- materiāls meitenēm [„Krūšu pašpārbaude – ikmēneša rituāls"](#) (pieejams drukātā formātā);
- infografika [„Veselīga uztura ieteikumi grūtniecēm"](#) (pieejams elektroniskā formātā);
- infografika [„Demence"](#) (pieejams elektroniskā formātā);
- infografika [„Acu veselībai"](#) (pieejams elektroniskā formātā);
- infografika [„Domā ar galvu – nelec uz tās"](#) (pieejams elektroniskā formātā);
- infografika [„Drošība saskarē ar suni"](#) (pieejams elektroniskā formātā);
- infografika [„Zāļu droša uzglabāšana, ja mājās ir bērns"](#) (pieejams elektroniskā formātā);
- informācija un infografikas [ar ieteikumiem veselībai dziesmu un deju svētku laikā](#).

Drukātos informatīvos materiālus var saņemt Slimību profilakses un kontroles centrā, iepriekš piesakoties pa tālruni: 67081506 vai rakstot uz e-pastu: ieva.garanca@spkc.gov.lv.

Parakstīts memorands par turpmāku sadarbību HIV pacientu veselības aprūpes uzlabošanā

15. jūnijā veselības ministre Anda Čakša parakstīja sadarbības memorandu ar biedrībām "Apvienība HIV.LV" un "AGIHAS", kas pārstāv HIV inficēto personu cilvēku intereses un sniedz viņiem nepieciešamo morālo atbalstu.

Memorands paredz:

- 🍷 uzlabot HIV agrīnas diagnostikas un ārstēšanas pieejamību sabiedrībai;
- 🍷 veicināt sabiedrības un ārstniecības personu izpratni par HIV inficēšanās riskiem;
- 🍷 veicināt biedrību atbalstu HIV inficēto personu informēšanā par valsts piedāvātajām diagnostikas un ārstēšanas iespējām;
- 🍷 HIV pacientu līdzestības veicināšanu.

Vairāk informācijas par memoranda parakstīšanu lasi [šeit](#).

HIV profilakses punktos sniegto pakalpojumu rādītāji palielinās

2018. gada 14. jūnijā Slimību profilakses un kontroles centrā notika HIV profilakses punktu (HPP) ikgadējā sanāksme, kurā piedalījās HPP koordinatori un pārstāvji no 17 Latvijas pašvaldībām (Rīgas, Bauskas, Daugavpils, Jēkabpils, Jelgavas, Jūrmalas, Kuldīgas, Ķekavas, Liepājas, Ogres, Olaines, Saldus, Talsiem, Tukuma, Balviem, Rēzeknes un Ventspils).

Sanāksmes laikā secināts, ka HPP sniegto pakalpojumu rādītāji ir ar tendenci palielināties.

Kā būtisks sasniegums vērtējams, ka uz vienu injicējamo narkotiku lietotāju 2017. gadā ir izsniegts lielākais šļirču skaits salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Kopumā izsniegto šļirču un prezervatīvu, kā arī savākto šļirču skaits pagājušajā gadā ir palielinājies. 2017. gadā ir veikts arī visvairāk eksprestestu salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem.

Vairāk informācijas par sanāksmi lasi [šeit](#).

Ar plašāku informāciju par HIV profilakses punktiem un to pakalpojumiem vari iepazīties [šeit](#).

Jūlijā norisināsies Pasaules Hepatīta dienas aktivitātes

28. jūlijā tiek atzīmēta Pasaules Hepatīta diena, kad īpaša uzmanība tiek pievērsta jautājumiem, kas skar C un B vīrushepatītu. Šogad kampaņas sauklis ir "Atrodi trūkstošos miljonus" (no angl. val. "Find the Missing Millions"). Šāds sauklis izvēlēts, jo statistika liecina, ka 9 no 10 cilvēkiem, kuriem ir vīrushepatīts, par to nav informēti.

Pasaules Hepatīta dienas ietvaros no 23. līdz 27. jūlijam [HIV profilakses punktos](#) būs iespēja veikt bezmaksas, anonīmu B un C vīrushepatīta testu.

Vairāk informācijas par Pasaules Hepatīta dienas kampaņu pasaulē lasi [šeit](#).

Vairāk informācijas par B un C hepatītu lasi [šeit](#).